

Det var overladt til statsamternes skøn, hvorvidt et ægtepar skulle have tilbud om parrådgivning. Det var forudsat, at rådgivningen i gennemsnit ville bruge 4 samtaletimer pr. sag, et tidsforbrug på 2 timer pr. sag til statsamtets personale og 1 time pr. sag til opfølgning. Samtalerne skulle varetages af psykologer og/eller jurister. Hvis juristen deltog, var der notatpligt, for så vidt angik faktiske omstændigheder, der kunne være af betydning ved statsamtets senere afgørelse.

Forsøget omfattede fortrinsvis par, der havde taget skridt i retning af skilsmisse eller separation, eller hvis dette ville være det mest sandsynlige udfald af uoverensstemmelserne. Dette skyldtes formuleringen af bestemmelsen i lov om ægteskabs indgåelse og opløsnings § 43, stk. 2, der lyder således: »Justitsministeren kan fastsætte regler om frivillig rådgivning af ægtefæller, inden der meddeles separation eller skilsmisse«. Dog blev der også gennemført rådgivning for ægtepar, der ikke stod på tærsklen til skilsmisse eller separation. Resultatet af forsøget blev beskrevet i et notat, hvoraf det fremgik, at en betragtelig del af de ægtefæller, der deltog i forsøget, besindede sig og gav ægteskabet en ny chance.

2.4. Lovforslag om parrådgivning

I 1994 fremsatte daværende justitsminister Bjørn Westh et lovforslag, der skulle gøre forsøgsordningen permanent, jf. lovforslag nr. L 104, folketingsåret 1994-95, Folketingets forhandlinger side 1706 og 2100 og Till. A side 1157. Lovforslaget udelukkede den meget tidlige rådgivning. Begrundelsen for udelukkelsen af disse ægtepar var, at der var mulighed for almindelig rådgivning i kommunerne. Hertil kom muligheden for familiesagkyndig rådgivning i statsamterne under en forældremyndighedssag. Forslaget kom aldrig til 2. behandling.

2.5. Eksisterende muligheder for rådgivning

Kommunerne har en almindelig rådgivningsforpligtelse, der fremgår af § 3 i lov om social service. Statsamterne skal tilbyde børnesagkyndig rådgivning i forbindelse med tvister om forældremyndighed og samvær, jf. lov om forældremyndighed og samvær § 28. Denne rådgivning fokuserer primært på, hvad der er bedst for barnet.

Som et 1-årigt forsøg har Københavns Statsamt i 1998 mægtet i konflikter mellem forældre. Her er fokus altså primært på forældrene. Rådgivningen har som formål at hjælpe forældrene til selv at indgå aftaler om forældremyndighed og samvær, så en administrativ afgørelse kan undgås. Forsøget sluttede med udgangen af 1998, og Center for Alternativ Sam-

fundsanalyse (CASA) skal herefter evaluere resultaterne af forsøget.

Det er også muligt at modtage parrådgivning hos en præst. Rådgivning hos præsten er som de øvrige muligheder for rådgivning gratis.

2.6. Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen

Den selvejende institution Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen har ved sit virke påvist et vedvarende stort behov for parrådgivning uanset den individuelle brugerbetaling, og i øjeblikket står over 100 par på venteliste. Ventetiden på rådgivningen er over 1 år.

Institutionen har gode resultater med rådgivningen, ligesom statsamterne havde under forsøgsordningen i 1990-91. Betalingen for rådgivningen er en individuel timeløn. Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen er ikke landsdækkende, men har rådgivninger i København og Aalborg. Både forsøgene i statsamterne og Ægteskabs- og Skilsmisshjælpens arbejde har båret frugt i form af fortsatte ægteskaber - nogle på et nyt grundlag.

Den vejledning, forældre i dag kan få i statsamterne ved uenighed om forældremyndighed og samvær, drejer sig om barnet (børnesagkyndig rådgivning). Der er desuden behov for, at *forældrenes* problemer bliver løst og det på et så tidligt tidspunkt som muligt. Det er bedre at forebygge end at helbrede. Der vil stadig være behov for forælderådgivning i forbindelse med samværssager m.v. i statsamterne. Dette gavner i sidste ende også børnene.

2.7. Forslagets økonomiske konsekvenser

I øjeblikket ligger skilsmissetallet på omkring 13.000 årligt. Det vurderes, at ikke alle 13.000 vil søge parrådgivning. Hvis man kombinerer dette tal med intentionen om en tidlig rådgivning, skønnes det, at det totale behov for den foreslåede rådgivning vil blive ca. 15.000 rådgivningsforløb. De vil med et rådgivningsforløb på gennemsnitligt 8 timer i alt koste det offentlige ca. 21 mio. kr. årligt. Der forudsættes en egenbetaling på halvdelen af beløbet, der for eksempel kan være afhængig af individuel betalingssevne. Herefter bliver nettoudgiften ca. 10 mio. kr.

Bemærkninger til beslutningsforslagets enkelte punkter

Ad 1

I overensstemmelse med formålet med rådgivningen skal den tilbydes alle par, der har problemer i samlivet, på et så tidligt tidspunkt, at skilsmisse og separation kan undgås. Det skal altså ikke være en betingelse, at der er taget skridt til ophævelse af samlivet,